

שר העבודה
MINISTER OF LABOR

ט"ז חשוון, תשפ"ה
 17 נובמבר, 2024

לכבוד
ד"ר גיל לימון
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי- מינהלי)

שלום רב,

הנדון: מכתבך מיום 17.11.2024

1. עוד בטרם אתייחס לגופו של מכתב, אין לי אלא להלין על התנהלות שערורייתית שיטתית של משחקי זמן, כאשר פעם אחר פעם הייעוץ המשפטי לממשלה בוחר לייצר סחבת במתן מענים הן לפניות שלי והן ליישום החלטות ביהמ"ש למתן תגובה, כשהכול נעשה ברגע האחרון ואף לאחוריו. עד שנדמה כי הייעוץ המשפטי נוקט בטקטיקות מכוונות ובלבד שעמדתי לא תישמע בפני ביהמ"ש, ואם תישמע הרי שזה יתאפשר רק ברגע האחרון, במטרה ברורה לטרפד הכנה מוקדמת, אשר תאפשר לפרוש את עמדתי הנורמטיבית והמשפטית כדבעי.

אילו התנהלות זו הייתה רק בעניין הייצוג הנפרד, החרשתי. אך כשהתנהלות הזו מאפינת את כל ההליכים בסוגיית המעונות, הן בעניינו של הייצוג הנפרד אשר ניתן בסופו של דבר, והן באפשרות שניתנה לי בסופו של דבר להציג את עמדתי במסגרת תשובת פרקליטות המדינה לבג"ץ, וחמור מכך המצאת טיטוט מבחני משנה לקבלת תמיכה אשר הומצאה על ידכם 3 ימי עסקים בלבד קודם הדיון בבג"צ, הרי שהדבר אומר דרשני.

התנהלות כזו אינה עולה בקנה אחד עם תום הלב הנמצא בבסיסו של המשפט הישראלי. ואינה מצופה מגוף ייעוצי פקידותי, אשר אמור לסייע לממשלה בכלל ולשרי הממשלה בפרט, בעבודתם.

2. אי אפשר שלא להתייחס לשולי מכתבך, בו "דאגת" להבהיר למען הסר ספק (ציטוט) "יובהר כי אין בעובדה שהאישור לייצוג נפרד ניתן במועד זה (לאור בקשת מזכיר הממשלה מיום 13.11.2024 לשקול בשנית את הדברים), כדי להצדיק הגשת בקשה לדחיית מועד הדיון בעתירות שבנדון, הקבוע ליום שני הקרוב (18.11.2024)".

סבורני כי האמירה הזו, אשר איננה נמצאת בסמכותך ואינה בשליטתך, שהרי ככל הידוע טרם נקבע שאתה אחראי על קביעת מועדי דיונים בבג"צ, דחייתם ואי דחייתם, יש בה בכדי ללמד על ה"דאגה" והחשש שמא עקב הייצוג הנפרד שאושר, עמדתי תישמע כדבעי. ולכן, דאגת להבהיר הבהרה שמעולם לא הייתה

שר העבודה
MINISTER OF LABOR

בסמכותך, ואין לך כל שליטה עליה. ולחנים נטלת על עצמך את תפקידו של שופט בג"צ, כשזה מעולם לא ניתן לך, (אולי בעתיד!).

לגופו של עניין

3. לצד העובדה שהאישור לייצוג נפרד בארבע עתירות שונות ניתן יום לפני הדיון בבג"ץ, אין אלא לברך על החזרה המפוארת שחזרת בך בעניינו של הייצוג הנפרד. גם אם אישור זה ניתן בהתפתלות לוליינית משפטית אשר לדעתך יש בה בכדי להסביר את שני הסירובים הראשונים למתן ייצוג נפרד באותן עתירות ממש.

4. אך יחד עם זאת בלתי ניתן להתעלם משתי נקודות חשובות שהועלו במכתבך ויש בהם בכדי לזרות חול בעיני הציבור.

א. בסעיף 3 למכתבך נכתב כך: (ציטוט) "כפי שהובהר פעם אחר פעם, היועצת המשפטית לא מנעה את קיום החלטת הממשלה מספר 2197 בנושא סבסוד מעונות היום...".

ככל הנראה נשמט מזיכרוןך מכתבה של היועצת המשפטית של משרדי עוה"ד דבורה ספיר אליעזר מיום 26.09.2024 אשר שם היא כותבת במפורש ובאופן שלא משתמע לשתי פנים שהיא מנועה לחתום על המבחנים בהתאם להחלטת הממשלה, וזאת לנוכח הוראת היועצת המשפטית לממשלה.

העובדה שעד עתה היא מסרבת לחתום על המבחנים בהתאם להחלטת הממשלה, הגם שהיא זו שכתבה וניסחה את החלטת הממשלה, ואף הוציאה חוות דעת התומכת בהחלטת הממשלה, מוכיחה כאלף עדים על כך שיש מי שמונע ממנה לחתום על המבחנים בהתאם להחלטת הממשלה אשר (כאמור) היא עצמה ניסחה.

ב. האמור בסעיף 9 למכתבך: (ציטוט) "אנו שבים ועומדים על החשיבות של חתימת שר העבודה על מבחן התמיכה לטובת כלל ציבור הזכאים אשר נפגעים בניגוד לדין וללא כל הצדקה...".

בעניין זה אני חייב לומר אין לי אלא להתפעם מהצדקנות והטהרנות בשם הדאגה לכלל הציבור. מי מונע את פרסום המבחנים עד לסוף חודש נובמבר ??? אני ??? או שמא הייעוץ המשפטי לממשלה ??? הרי המבחנים מוכנים. יש החלטת ממשלה לפרסם את המבחנים בתצורה שהם מוכנים. הייעוץ המשפטי לממשלה מסכים להותיר את מבחני התמיכה כמות שהם לתקופת המעבר (הוא אומר עד לסוף חודש נובמבר), אז מה מונע ממני לפרסם את המבחנים בתצורה שנקבעה בהחלטת הממשלה, אם לא הייעוץ המשפטי.

שר העבודה
MINSTER OF LABOR

אדרבה, תתכבד ותודיע לגורמים הרלוונטיים שאין מניעה לפרסם את מבחני התמיכה בהתאם להחלטת הממשלה, הרי שאלו יפורסמו תוך שעותיים בלבד. סבורני כי לנוכח אמירתך במכתבך שהיועצת איננה מונעת שאת יישום החלטת הממשלה, הרי שהדרך סלולה בפניך לעדכן את וועדת התמיכות שאין כל מניעה לפרסם את מבחני התמיכה בהתאם להחלטת הממשלה.

לא זו אף זו, לאחר שראיתי שהייעוץ המשפטי עושה ככל אשר לאל ידו בכדי לטרפד את החלטת הממשלה בניגוד לדין ולפסיקות בתי המשפט, מתוך דאגה כנה לכלל הציבור ולשרידותם של מעונות היום והמשפחתונים, הצעתי הצעה מאוד מאוד פשוטה, לתת מקדמות. ואפילו הסכמתי למקדמות חלקיות שייקלו על הציבור, אשר למרבה הצער משלם על המאבק המשפטי שבין הייעוץ המשפטי לממשלה לבין הממשלה. אך גם לכך התנגדתם.

לצערי הניסיון של הייעוץ המשפטי לרחוץ בניכיון כפיו באמצעות מתן הוראות המנוגדות להחלטת הממשלה בניגוד לדין, וסיכול של כל אפשרות של פתרון ולו זמני או חלקי, אינו אלא ניסיון נוואל אשר לא נועד אלא לזרות חול בעיני הציבור.

החלטת ממשלה צריך לכבד, נקודה. הייעוץ המשפטי בעניין זה איננו שונה במאומה מכל פקידי הממשלה, ואף הוא מחויב בכיבוד החלטות הממשלה. ולמצער אינו רשאי לאכוף את דעתו על פקידי הממשלה בניגוד להחלטות הממשלה.

בעניין זה ראה בג"ץ לביא נ' ראש הממשלה¹ שם קבעה הנשיאה (בתוארה אז) ד' ביניש ;

"הצבת "מחסום" מראש בפני הרשות המוסמכת בנסיבות בהן קיימת מניעה משפטית לקבלת החלטה או לעשיית מעשה, ראוי שתבצע בדרך של מתן חוות-דעת משפטית הקובעת כי ההחלטה או המעשה הינם בלתי חוקיים או אסורים לפי דין. חוות-דעת משפטית זו תוגח בפני הגוף המוסמך, ותחייב אותו בקבלת ההחלטה שהסמכות לה מסורה בידיו. ככלל, החובה והאחריות לפעול בהתאם לחוות-הדעת האמורה מוטלת על הרשות המוסמכת, ואל ליועץ המשפטי לאכוף בעצמו את חוות-דעתו שניתנה בכובעו הייעוצי-פרשני"

ראה גם פסק דינה של הנשיאה (דאז) א' חיות בפס"ד התנועה לאיכות השלטון נ' היועמ"ש לממשלה²

"יודגש – יש להבחין בהקשר זה בין מעמדן המחייב של חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה ובין סמכותו לאכוף את האמור בחוות דעת אלה. בעניין לביא הובהר כי חוות הדעת המשפטית של היועץ "תוגח בפני הגוף המוסמך, ותחייב אותו בקבלת ההחלטה שהסמכות לה מסורה בידיו.

1 בג"ץ 4646/08 יואל לביא נ' ראש הממשלה (נבו 12.10.2008)
 2 בג"ץ 3056/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה (נבו 25.3.2021)

שר העבודה
MINSTER OF LABOR

ככלל, החובה והאחריות לפעול בהתאם לחוות-הדעת האמורה מוטלת על הרשות המוסמכת, ואל ליועץ המשפטי לאכוף בעצמו את חוות-דעתו שניתנה בכובעו הייעוצי-פרשני" (שם, פסקה 34). משמעות הדברים בכל הנוגע להסדרי ניגוד עניינים היא כי אין זה בכוחו של היועץ למנוע פעולות המנוגדות למגבלות שנקבעו בחוות דעתו....",

לאור האמור לעיל

לנוכח דאגתך "הכנה" לכלל ציבור הזכאים לסבסוד מעונות היום והמשפחתונים, אני יותר מאשמח ואף אברך על כך, לו תצא הבהרה ברורה לכלל הפקידי הנוגעים בדבר לרבות היועצת המשפטית של משרדי לפיה היא רשאית לחתום על מבחני התמיכה כפי שנקבעו בהחלטת הממשלה – שהרי לדבריך היועצת המשפטית מעולם לא מנעה זאת.

לחילופין ולמצער אבקשך שוב לשקול את הצעתי לתת מקדמות עד להכרעת בג"ץ בעניין.

בכך "דאגתך" לכלל ההורים תבוא לידי ביטוי מעשי ולא תישאר כאמירה יתומה על גבי הכתב.

בכבוד רב,

יואב בן צור

יואב בן צור
 שר העבודה

העתק:

עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
 מר ישראל אוזן, מנכ"ל משרד העבודה
 עו"ד דבי ספיר-אליעזר, היועצת המשפטית למשרד העבודה